

2018-04-12
N2018/02442/SUBT

Näringsdepartementet

Luffartsverket

601 79 Norrköping

Uppdrag att analysera och redovisa konsekvenser av införande av flygledning på distans

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Luftfartsverket att analysera och redovisa konsekvenserna av flygledning på distans för flygplatserna inom det statliga basutbudet. Konsekvensbeskrivningen ska innefatta aspekterna långsiktiga driftsförutsättningar, ekonomiska förutsättningar, effektivitet, säkerhet, redundans, effekter för totalförsvaret samt regionala effekter inklusive centralisering.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 december 2018.

Skälen för regeringens beslut

Flyget har stor betydelse för Sveriges ekonomi och konkurrenskraft och spelar en viktig roll genom att tillgodose människors och näringslivets behov av långväga resor och transporter, såväl inrikes som utrikes. Flyget är en del av transportsystemet.

Staten ansvarar för ett nationellt basutbud med tio flygplatser som ägs och drivs av det statligt ägda bolaget Swedavia AB. Innebörden av att en flygplats ingår i det nationella basutbudet är att flygplatsen får läggas ner endast efter regeringens godkännande. Swedavia AB bekostar själv sin verksamhet, sin infrastruktur och sina investeringar. Alla intäkter kommer direkt eller indirekt från flygtrafiken.

Luftfartsverkets huvuduppgift är att tillhandahålla en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. Flygtrafiktjänsten

vid statligt ägda eller kontrollerade flygplatser ska utföras av Luftfartsverket. Swedavia AB och Luftfartsverket träffar avtal om hur verksamheten ska utformas.

Luftfartsverket och Swedavia AB har tecknat avtal om flygledning på distans från en gemensam central för flygplatserna i Kiruna, Östersund, Umeå och Malmö, vilka samtliga fyra ingår i det statliga basutbudet. Avtalet baseras på bedömningen att ett digitalt utförande av tjänsten gynnar båda parter verksamhet och bidrar till att nå de ekonomiska mål som gäller för respektive organisation. Avtalet mellan Swedavia AB och Luftfartsverket har ingåtts efter beslut i respektive styrelse och efter samråd med Försvarmakten.

Flygtrafikledning är en nödvändig komponent i Försvarmaktens flygverksamhet. Försvarmakten ställer krav på verksamheten utifrån militära behov och Luftfartsverket ansvarar för att flygtrafikledning kan bedrivas utan störning för den militära luftfarten. Luftfartsverket ska samråda med Försvarmakten innan verket fattar beslut som kan påverka Försvarmaktens verksamhet. Detta samrådsförfarande är till för att tillvarata Försvarmaktens intressen.

Inom politiken för det gemensamma luftrummet i Europeiska unionen bedrivs utveckling av flygledning på distans. Arbetets inriktning är att ta till vara potentialen i den tekniska utvecklingen och bidra till effektivisering av flygledningstjänsten. Utvecklingen i Sverige har kommit långt och den första flygplatsen med flygledning på distans i världen togs under 2015 i drift i Sundsvall. Luftfartsverket har i samarbete med Saab AB tagit fram en teknisk och driftsmässig lösning som fått Transportstyrelsens driftsgodkännande. Utvecklingen pågår och fler länder är på väg att införa flygledning på distans.

Den nuvarande utvecklingen av flygtrafiktjänsten med ökad användning av flygledning på distans är en fråga för avtal mellan Swedavia AB och Luftfartsverket, men med hänsyn till att flygplatserna inom basutbudet berörs är det viktigt att statsmakterna följer projektet och tar del av analys, konsekvenser och utvärdering. Regeringen anser därför att det är lämpligt att ge Luftfartsverket i uppdrag att ta fram en samlad analys och redovisning av konsekvenserna av en utbyggd flygledning på distans för flygplatserna inom det statliga basutbudet. Konsekvensbeskrivningen bör innefatta aspekterna långsiktiga driftsförutsättningar, ekonomiska förutsättningar, effektivitet,

säkerhet, redundans, effekter för totalförsvaret samt regionala effekter inklusive centralisering. En sådan redovisning bör lämnas senast den 21 december 2018.

På regeringens vägnar

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Tomas Enertoh', written over the text 'På regeringens vägnar'.

Tomas Enertoh

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Anita Wetterlöf Ajaxon', written over the text 'Anita Wetterlöf Ajaxon'.

Anita Wetterlöf Ajaxon

Kopia till

Statsrådsberedning/SAM
Försvarsdepartementet/MFI
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/BSÄ